

İPLİK NUMARALANDIRMA SİSTEMLERİ

İpliğin en önemli özelliklerinden birisi inceliği olup, bu önemi onun doğru şekilde tespitini gerektirir. Burada önümüze çıkan en önemli sorun ipliğin her yerinde inceliğinin homojen olmamasıdır. Ayrıca ipliklerde tam dairesel bir çapın mevcut olmaması çap ölçümünün mevcut aletler yardımıyla tespitinin zorlaştırmaktadır. Bu nedenle ipliklerde çap ölçümü yerine inceliği daha doğru ve kolay bir şekilde ifade eden iplik numaralandırma sistemleri kullanılmaktadır. Numaralandırma sisteminde ipliğin ağırlık ve uzunluk özelliklerinden yararlanır.

İplik numarası ölçümünde ağırlık ve uzunluk esaslı iki sistem kullanılmaktadır.

Ağırlık Sistemi		Uzunluk Sistemi	
Bu sistemde numara belirli bir uzunluğa karşı gelen kütle olarak tanımlanmaktadır. $\text{İncelik} = \frac{\text{Ağırlık}}{\text{Uzunluk}} = \frac{m}{l}$		Bu sistemde numara belirli bir kütleyle karşı gelen uzunluk olarak tanımlanmaktadır. $\text{İncelik} = \frac{\text{Uzunluk}}{\text{Ağırlık}} = \frac{l}{m}$	
Uluslararası Tex Sistemi	Denye Numaralama Sistemi	Metrik Numaralama Sistemi	İngiliz Numara Sistemi
<p>Tex sistemi elyaftan ipliğe kadar tüm silindirik şeklindeki yapılara uygulanan bir numaralama sistemidir.</p> $\text{tex} = \frac{m}{l} = \frac{\text{gram}}{1000 \text{ m}} = \frac{g}{\text{km}}$ <p>Bu nedenle tex olarak İncelik, 1000 metre ürünün kaç gram geldiğini gösterir. "tex" fiziksel birimdir ve rakamdan sonra yazılır. Diğer numaralama sistemlerinde olduğu gibi, burada da tex 'in yaygın çarpanları ve kesirleri kullanılır;</p> <p>Mtex, dtex (elyaf) Ktex (şeritler, fitiller vb.) Bunlar temel formülden aşağıdaki gibi çıkarılabilir :</p> $\text{tex} = \frac{g}{\text{km}} : \text{m tex} = \frac{mg}{\text{km}}$	<p>Denye numarası esas olarak ipek ve sentetik gibi filamentler için kullanılmaktadır. Denye numarası, 450 m uzunluğundaki bir ipliğin kaç denye (0.05g) veya 9000 m uzunluğundaki ipliğin kaç gram geldiğini gösterir. Bundan dolayı :</p> $\text{Td} = \frac{\text{gram}}{9000 \text{ m}} = \frac{0.05 \text{ g}}{450 \text{ m}}$ <p>60 den, 9000 m ipliğin 60g ağırlığında olduğunu gösterir. Formül:</p> $\text{Numara} = \frac{(Y) \text{ g.9000}}{m} = (x) \text{ den}$	<p>Metrik numara, metrik ağırlık birimlerine ve ondalık uzunluk sistemimize dayanır. Bundan dolayı;</p> $\text{Nm} = \frac{l}{m} = \frac{m}{g} = \frac{\text{km}}{\text{kg}} \text{ v.b.}$ <p>Bu nedenle; Nm 1 -> 1 metre, materyalin ağırlığının 1 gram, Nm 10 ->10 metre materyal ağırlığının 10 gram olduğunu gösterir.</p>	<p>İngiliz numaralama sisteminde ağırlık birimi olarak libre (1 libre=453.6g) uzunluk birimi olarak ise yarda (1 yarda=91.4cm) kullanılır. Pamuk ipliklerinden 840 yd. Kamgarn ipliklerde 560 yd, sak liflerinden yapılan ipliklerde 300 yd ve strayarn ipliklerde 256 yd. Aynı zamanda İngiliz iplik numarasının farklı gösterimleri de vardır. Yani,</p> <p>Ne pamuk = $\frac{\text{Hank (840 yd)}}{\text{pound (lb)}}$</p> <p>Ne kamgarn = $\frac{\text{Hank (840 yd)}}{\text{pound (lb)}}$</p> <p>Nec 60, her birinin ağırlığı 1 pound olan 840 yarda uzunluğunda 60 hank'ı(çileyi) gösterir.</p> <p>Nec = Ne Pamuk (Ne cotton)</p>